

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY!

Szerkesztőség:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel!

Kiadóhivatál:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Nyilttér petit sora 60 fillér.

A tüzoltásról.

A legutóbbi tüzesetnél tapasztalhatta mindenki, hogy cirkuszi látványosság gyanánt szorakozik a tüzoltás nehéz munkájában a közönség.

Miért? Mert nem gondolt sem a tüzoltóság, sem a hatóságok nem avatkoztak bele a tüzoltás rendszeres munkájának biztosítására, megkönnyítésére.

Nincs elegendő viz sohasem — dacára, hogy van 3 fecskendő; mert ölbe tett kézzel nézik a szomszédok a veszedelmet, s együgyű fővel a 10-12 korszó vizet és lajtót őrzik azzal a naiv gondolattal, — hogy majd ha az ő házuk szomszédágukban is ég a fedél — akkor elfogják oltani a tüzet, s megmentik a házukat 10 korszó vízzel.

Hát jó lesz rá kényszeríteni az ilyen embereket arra, hogy még a 4-ik utcából is hordják a fecskendőkhöz a vizet. — Mert erre lehet őket kötelezni, aki pedig nem hord vizet, azt a fecskendőkhöz lehet rendelni — sőt aki nem engedelmeskedik vagyis nem hord vizet, vagy nem segíti a fecskendőt szivattyuzni — azt 300 forintig meg lehet büntetni — és 3 napig elehet zárni. Aki pedig mást visszatart az oltástól vagy lebeszél — azt bizony el lehet zárni 8 napra.

1879 40-ik törvénycikk ugyanis így szól:

141 §.

„Aki a tüzvész kiütésének vagy terjedésének meggátlása céljából kiadott szabályokat megszegi: 300 forintig terjedhető pénzbüntetéssel — büntetendő.“

„Aki pedig a tüzvész kiütése esetén az oltásra, a rendre és biztonságra nézve kiadott szabályokat szegi meg: 3 napig terjedhető elzárással és 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.“

Vagyis — azokat be is kell zárni és pénzbírsággal is büntetni.

De szigorú büntetés szól arra is, — akik a tüznél nem engedelmeskedik a tüzoltóparancsnoknak, rendőrségnek, szóval hatósági közegeknek a tüzoltás céljából kiadott parancsainak nem engedelmeskediknek. A törvény 142 §-sa így szól:

„Aki a tüzvész esetén nem engedelmeskedik a hatóság azon meghagyásoknak, hogy a közveszély meg szüntetésére személyesen vagy ház-

népének, cselédeinek munkájával, szekerének, vízfűtőveinek vagy az oltalom szempontjából szükséges egyéb eszközeinek nem különben hámos lovainak vagy vonó marháinak ideglenesen a hatóság rendelkezése alá bocsátása által közreműködnek, amennyiben abban alapos okok által nem akadályoztatott, 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.“

Aki pedig ezen esetekben a segitéstől másokat is visszatart, vagy lebeszél: 8 napig terjedhető elzárással és 200 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.“

*

No tehát mikor ily hatalommal ruházza fel a törvény a tüzoltó választmány 20 tagját, a parancsnokságot, a csendőrséget és rendőrséget — ideje lenne tehát, ha szabályoznák a tüzrendezeti eljárást.

Megállapítják, hogy

1.) kik parancsoljanak a szivattyuk kezelésénél?

2.) kik parancsoljanak a szomszédos utcák lakóinak a vízfordásra nézve?

3.) kik parancsolják meg a tüzvész színhelyén, hogy akik nem oltanak, azokat vizsugárral kergessék el a tűz színhelyéről?

4.) kik parancsoljanak aziránt, hogy 100 tüzoltósági vederral vizet hozzanak a közönség tagjai

Vége pedig írják össze most hogy kiknek van lajtjuk, és logatjuk, s ezeknek névsorát be kell nyújtani az előjáróságnak — az előjáróság irásban tegye köteleességüké, hogy tüzvész esetén az első harangszóra lovaikkal a lajtót oda vitessék a hol a fecskendők vannak, mert ha nem jelennek meg, ellenük feljelentés fog tétetni és meglesznek büntetve.

Ugy aztán lesz sikere a tüzoltásnak — különben soha.

Egy jó ember munkája.

(Ajánlva a tantelügyelő, a községi főbíró és az iskolai gondnokság figyelmébe.)

A »Szövetkezés« című lap nem rég egy gyönyörű dologról, remekszép ismertetést közölt.

Éppen akkor, midőn itt a 3 lapban javában folyt az újságírók között egymás személyének a kigunyolása.

En valóságos lelki gyönyörűséggel olvastam a Szövetség cikkét, amelyet Bernát István dr. az országos hírű nemzetgazdasági író engedelmeivel leközlünk azzal a tudattal, hogy bizonyosan mások is úgy fogják találni, hogy ezzel többet hasz-

nálnak a közügynek, mintha folyton csufolódunk és egymást marjuk.

A kérdéses cikk így hangzik:

»Rózsanyiláskor utam Hatvannak és Losoncra vitt. Ezen egész utamon teljesen a vasuti kocsi ablakához voltam bilincselve. Sőt meg nem állhattam, hogy az ablakot le ne eresszem és közelebből ne szemléljem azt, ami az egész vonalon Budapesttől Salgótarjánig figyelmemet annyira lekötötte. A vasuti őrházaknál virító ezernyi rózsza.

Jobban és jobban figyeltem minden állomáson és minden kis váltóóránál. Végre arról győződtem meg, hogy itt avatott kéznek a működése érvényesül.

Mihamar azt is észrevettem, hogy nem csupán a váltóórának rózsatelepei pompáznak az egész vonalon, hanem nagy gondal és szintén rendszert képezve, mindenütt gyönyörű fiatal gyümölcsfák is vannak kiültetve s legnagyobb része már termésben is áll.

Tovább vizsgálódva azt is észrevettem a robogó vonat ablakaiból, hogy még a vasuti töltés mellett is, ahol csak egy kicsi alkalmas tér nyílik, mindenütt ugyanazon nevelésű nemes, szép gyümölcsfák állanak. Így jöttem arra is rá, hogy amaz őrházak mellett a falak mentén hol gyönyörűen alakított gyümölcsfa-, hol pedig szőlőlugas pompázik.

A bámulatosan megkapó kulturkép rendkívül felcsigázta kíváncsiságomat.

Salgótarjánon túl épügy, mint az államvasut egyéb vonalain hire-hamvát sem láthattam annak, amiben a budapest-salgótarjáni vonalon annyira gyönyörködtem.

Salgótarjánban azonnal a legközelebbi őrházhoz mentem és magától a vasuti őrtől kérdeztem meg, hogy ő ültette-e a rózsákat és a gyönyörű gyümölcsfákat? Azon feleletet kaptam, hogy mindezt Hatvannál kapják az ottani faiskolából. Nos, hát kié ama faiskola, ahol annyi gyönyörű és a legnemesebb gyümölcsfákat és a rózsák ezreit nevelik s a vonalón kiültetik s gondozzák?

Igy tudtam meg, hogy ama faiskola a vasut és az osztálymérnökség felügyelete alatt rendszeres kertészeti személyzet gondozza. Midőn így kérdezősködöm újabb dolgok ötlenek szemembe.

A rózsakert széle mérnöki pontossággal léccel van határolva, gyepe remek, a rózsatövek és fák alja rendszerben, kikerekített tányérformában mind megporhanyítva. A fiatal fák mellett egyforma magas karók vannak a földbe verve, melyhez a széltörés ellen a fiatal fák szakszerűen hozzá vannak kötözve. Sehol rendtelenség, vagy gondatlanságnak még árnyéka sem.

Szóba ereszkedtem az illetendő őrral. Az őt megmutattja kis kertjét, melynek egyik része csupa válogatott drága és remek virág. A másik részében házi szükségletének zöldségféléi és krumplija, mákja stb. van. A fák tányérja szépen eltöltve az esőviz felfogására.

Az épületek mind tiszták, csak úgy ragyognak. Benézek az őrházba mosolygós vidám meglepedett »Isten hozta« köszön-

tés fogad. A gyermekek tiszták, a palatábla a kezében, azon számol az egyik, a másik olvas, a harmadik ír.

Azt hittem jó iskolában vagyok. Széjjel nézek s bent is mindenütt szokatlan rend és tisztaság, a gondos gazdaszony rendszeretete állott előttem. Látom a sok tejes bögrét. Kérdem, hát minek ez a sok tejes bögre? Az asszony szerényen mondja el, hogy kell, mert hála az Istennek, tej van elég, jól fejlődnek a tehének.

Kimentünk a teheneket megnézni. Jól táplált, szépen kifejlett pirostarka teheneket láttam, szép, jól fejlett borjúkban gyönyörködtem. De mindennél jobban meg voltam lepve, hogy sohol sem leltem meg a vasuti őrházak ama törmeléken, ronda környékét, azt a bacillus fészket, melyeket az államvasut többi vonalán mindenfelé láthatni. Amott ócska, elgombásodott slipperekből tákolta össze az őrlőjét, melyre hol kukoricaszárat, hol nádat hol rózsát, vagy szalmát hányva, azt földdel befödte. A sertésöl is ilyen. Rendetlen elhanyagolt minden. Itten az istállók, amint arról később részletesebben vizsgálva az állapotot, meggyőződtem, a legszebben, szilárd anyagból van építve, két-három tehenre; világos, szellős és ragyogóan tiszta minden. Ugyanazon kis épületben van a sertésöl, kifutóval, alatta a trágyalégdörrel, a másik oldalon vagy felette a tyukolva rendes létrával, a padló kibomokolva, felgerezlyézve. A sertésöl, a tehenöl tiszta, mint a pohár. Emitt van a szerszámkamara, a lámpástartó stb.

Az épület környéke rendezve van, fel van töltve s mindenütt fa és fa és a legnemesebb kálvilalmától a téli ranett s más efféle gyümölcsfák. Hol a téli espereskörtéje, hol gyönyörű cseresnye, hol másféle remek gyümölcs. Hiszen ez paradicsom.

Tovább vizsgálodva azt láttam, hogy egy-egy őrnél 40—60—90 rózsató és 40—60 drb. remek fejlett és gondozott nemes gyümölcsfa áll. A széna mindenütt rendben; a szalma is. Sőt ujonan épült pincét is láttam — modern alapon — a földbe sülyesztve, felül begyepesítve, mondhatnám a belső hőmérséklet szabályozásával.

Benéztem a váltó-őrházba is. Ott még inkább elállott szemem, szám. Minden ragyog; lámpa ablakomból és kilincsek csak úgy fénylik, a padló tisztára surolt; por sehol.

Az eső bekergetett a váróterembe; ott is tisztára surolva a padló, padok, székek, asztal, tiszta, szinte kívánatos leülni.

Az eső elálltával szétnézek a kis állomáson és mintaméhest látok — a gödöllői állami méhészeti telep utasítása szerint felépítve. Hármaz Dzierzen-féle kaptárak tele méhvel, ki tőgyel, ki rajzik, ki mézel. És ez is az őré, a vasut állította fel, hogy a méhek a temérdek gyümölcsfák virágzásakor a termékenyítést biztosítsák.

Hogy érdeklődésemet jobban kielégítem, az éppen az állomásra érkezett főmérnöknek bemutatkoztam s ez meghívott, hogy velem nézzem meg a vonalat treszinán. Köszönettel fogadtam.

Több őrházra is kíváncsi voltam, vajjon amit láttam, kivétel-e, véletlen-e, vagy egy tervszerű okos rendszer? S mindenütt ugyanazon rendet, tisztaságot találtam, melynek éltetője és alapja az egyén, az őrnék a jóléte és megelégedettsége.

Az egyik őrnél telivér, Angliából hozott éppen kikelt kis sárga orpington csibéket láttam. Tizennégy tojásból hét kelt ki, de a csibék gyönyörűek. Amott plymut csibék és tyukok falkája, emitt remek baromfi kakas. Csupa értékes tenyész állat. Ahány őrház, annyi változat, csupán a rendszer egy. Így jutottunk be Hatvanba. Ott már én kértem, hogy mutassák meg a faiskolát is. *Tíz holdasnál nagyobb modern remek faiskolában a legszebben díszlő gyümölcsfák és oltványok százait láttam, dicsőre mesterük kezét és alkotójuk járhadhatatlanságát, aki itten*

mondhatni, a világ minden nemes gyümölcsét meghonosította, hogy tovább terjeszthesse és velük a vasuti vonalat beültethesse.

A nagy gyümölcskertészetnek ténypontja: az oltványgyümölcsös, ahol igazán remeknél remekebb anyafák pompáznak.

(folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** A múlt héten Dr. Purjesz. Zsigmond udvari tanácsos a Kolozsvári Egyetem hírneves belgyógyász tanára, rokonai látogatására városunkban időzött. Egyben elragadtatásának adott kifejezést az Eszes és fiai fürdő telep célszerűsége és csinosága fölött.

— **Gyilkosság.** Ezt a címet adtuk e soroknak mért gyilkosságról van szó. Kik a gyilkosok? Azok akik a szemét és trágya dombokkal, bűzhödtt pocsolókkal megfertőztetik a levegőt a magtár utcai ovoda környékén s ezt az épületet minden oldalról körül veszik a ragályt terjesztő bacillusok. Így mindjárt a városház udvarán, szemben az ovodával egy óriási halmaz szemét-trágya domb, az ovoda háta megett pedig sorban kisebb nagyobb szemét és trágya dombok, döglött macskák hullái és a zöld pocsoló dögletes levegőjéből milliárdjai a legveszedelmesebb bacillusok fenyegetik az alant járó a földszinttől nem elég magasan járó ártatlan gyermekek életét, akik egymás után dölnék ágyba ezen a vidéken, a mely valósággal átok gyanánt pusztítja, ez a gyermekeket apáik tudatlanságáért, akik nem tudják belátni, hogy ezek a szemét dombok — és főleg a Deák és Schwarcz ház közt elterülő ördög árok, ez a rettenetes bűzfészkek állandó veszedelembe tartja az ovodát, amelyet onnét el kell vinni, s helyére az előfogatok istállóit kell beállítani. Dr. Boér Antal tb. megyei főorvos ur javaslatára, a járási főszolgabíró ur megtette az első lépést, elrendelte a magtár utcai ördögárok betömését, mely a főterétől a bökényig tántogott utálatos, dögletes szájjal. Most meg az keleme, hogy az ovodát áthozzák a városház nagy udvarára, ahol nagy tágas játszó tér lenne. Az istállókat pedig vigyék át az ovoda mostani helyére, amelyeknek környékét, haladéktalanul meg kell tisztítani a szemétdomboktól és pocsolóaktól, és a Deák — Schwarcz háza közötti csatornától, amelyre szemmi szükség nincs, sőt ott átjárót lehetne csinálni.

— **Életmentés a holt Tiszán.** Szerdán délután 4 óra tájon Szemerédi István tanyai lakos a vágóhid mellett holt Tiszába behajtotta a kocsiját lóval, és mélyen hatolt a vízbe s a kocsi elmerült a lovakkal együtt, míg a gazda egyik sövénydeszkán uszkált, segítségért kiabálva, míg végre meghallották a vágóhidnál foglalkozók, Dragolovits István, Kléner Sándor és Lajos Imre, Hódi József, kik aztán segítségére siettek a vészelyben levőnek. Nagy nehezen sikerült az elmerült kocsit és lovakat kiemelni a vízből, és megmenteni a deszkán uszkáló figyelmen gazdát, aki bizonyára lovaival együtt a vízbe fullad, ha a bátor életmentők a segítségére nem mennek.

— **Árulkodás.** Ha magán ember a másik embertársaira árulkodik, áskálódik, hát azt is, minden tisztességes ember elítéli. Annál inkább elítélendő, ha erre a nem tisztességes emberekhez illő tette testületek lépnek. Már pedig az az indítvány, melyet Szabados József és társai községi képviselők nyújtottak be a községi közgyűlés elé, az nem egyéb, mint hitvány árulkodás. Szabados József és társai nem akarnak csekélyebb dolgot, mint azt, hogy Sági Mihály áll. polg. isk. tanárt és Blázsik Mihály áll. el. isk. igazgatót abból az indokból: mert azok a lakossággal szemben (már, mint indítványozók

szerint) kihívó viseletet tanúsítottak, a községi közgyűlés a vallás és közoktatásügyi miniszter útján helyeztése át. Hát, hogy Szabados József és társai, honnan szimatolták ki a *kihívó magaviseletet* azt nem bírjuk felfogni: mert p. u. Blázsik Mihály igazgató mindenkiel szemben előzékeny és udvarias. De Sági Mihálytól sem követelhetik, hogy a nagyszágos községi képviselő urakat megsüvegelje, vagy bárki előtt meghunyászkodjék. Midőn ezt a cikket közzé tesszük, benünket sem a rokon sem az ellenszenv nem vezet, hiszen minket sem nagyon kimélték annak idejében a „Csongrádi Ujság“ hasábjain. Ezzel szemben azután mi is hasonlóval fizettünk. De az árulkodásra mégsem vetemedtünk. Ha valakinek úgy Sági Mihály, mint Blázsik Mihály ellen panasza van, hát tessék a felettes hatóságának bejelenteni és fegyelmet kérni ellenük! De az árulkodás terébe lépni tisztán csak azért: mert az a két egyén más politikai pártálláson van és a választások alatt más párt mellett foglaltak álláspontot, igen csunya dolog és bizony isten éppen ez jellemzi azokat a „bizonyisten 48-as“ urakat.

— **Közgyűlés.** Csongrádon folyó hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor Csongrád község közháza tanácstermében községi képviselő testületi rendes közgyűlés tartatik, melynek tárgysorozata a következő: Söhlyá Gyula jegyző indítványa a magyar egyesületbe való belépés s a vízügyi és hajózási közlönyre való előfizetés tárgyában. Indítvány az uri utca irányában a Szentháromság-terén egy 4 öles kocsi átjáró létesítése iránt. Alispáni felhívás a hajóhídi vámszedési jog újabb kérelmezése tárgyában. R. Papp Gedeon községi közgyám önnálló indítványa a hivatalos órák megváltoztatása tárgyában. Ifj. Szabados József és 12 társai községi képviselők indítványa Sági Mihály és Blázsik Mihály tanítók áthelyezése érdekében a m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztériumhoz felterjesztés intézése tárgyában. A Csongrád-Sövényházi ármentesítő — társulat megkeresése tárgyában létrejött szerződésnek elfogadása és aláírása tárgyában. Almási Faragó Sándor ártézi kufurattási vállalkozó ajánlata 2 ártézi kutra vonatkozólag. Ezzel kapcsolatosan Polyák Ferenc és társai kérelme a Herke városban egy ártézi kut létesítése iránt. »Bem ünnepegy« rendező bizottság megkeresése az ünnepély céljaira bizonyos összeg megszavazása iránt. Alispáni felhívás a szegedi siketnémák s vakok intézetében elhelyezendő csongrádi illetőségű egyének ellátási költségeinek 50% erejéig leendő visszelelése iránt. A költségvetésileg előirányzott összegeknek 1905. június hó 30-ig lett igénybevételeiről jelentés. Goda István vendéglős kérelme a vasuti indóház mellett létesítendő vendéglő céljaira szükséges terület tárgyában. A gazdasági ismétlő iskola építési ügyében Mészáros Sándor vállalkozóval kötött vállalati szerződés jóváhagyása stb. stb. Végül L. Tóth István önálló indítványa a Tisza—Duna csatorna és a nagy bérletek parcellázása iránt egy országos szociálista kongresszus tartása Csongrádon.

— **Közönség érdekéből** szükségesnek tartjuk tudatni, hogy a M. F. T. R. a hajó járást Csongrád és Szolnok között a csekély vizállás miatt egyenlőre beszüntte.

— **Nagyszerű bucsu bál és hangverseny.** Az önkéntes tűzoltó-egylet 1905. évi augusztus hó 15-én, azaz Nagyboldogasszony napján Nagys. Faragó Antalné, Tasnady Imréné és Dr. Heinrich Istvánné urnók védnöksége alatt, felszerelése alapja javára a szegedi m. kir. 5. honvéd gyalogezred 48 tagból álló teljes zenekara és a helybeli 1-ső cigányzenekar közreműködésével a község közháza kerthelyiségében világpostával és hangversenynyel egybekötött bucsu-bálat rendez, melyre a meghívókat most küldik szét. Azonban

Teljesen ártalmatlan arcszépítőszert, a „Kamilla krém.“ Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Mégváltó“-hoz címzett gyógyszerüzében Csongrádon. (Hasonnemű, de értéktelen készítményekről óvakodjunk.)

erre a mulatságra bárki is megjelenhet meghívó nélkül. Hangverseny kezdete d. u. 4 óraker. Belépti-díj személyenként 40 fillér, gyermekjegy 20 fillér. Táncmulatság kezdete este 8 óraker. Belépti-díj a táncmulatságra személyenként 1 kor. 60 fillér. A jegyeket kérjük előre megváltani: Bagossy József és Kämpfner Vilmos urak kereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Tűzvész.** F. hó 1-én mult kedden fél 12 óraker tüzet jelzett a toronyór. Ugyanis a Fövény utcában Kis Józsefné konyhája kéményétől kigyuladt a Lantos Sebestyén háza. A nagy szárazság miatt gyorsan kezdett égni s átszált a szikra a szomszédos épületre, rövid idő mulva az is kigyulladt. Majd innen tovább terjedve a harmadik s végre a negyedik ház is tüzet fogott. A tűzoltóság csak nagy erőmegfeszítés mellett tudta lokalizálni a tüzet. A leégett házak tulajdonosai: Lantos Sebestyén, Kis István, Rácz Rókus és Vincze Jánosné. A házak biztosítva voltak.

— **A város építése.** Ugy is címezhetnők ezt a rövid hirt, hogy gonosz mérénylet a város ellen, s dühösen neki rontanánk az öreg takaréknak. Azonban ehelyett okosabb dolognak véljük felhívni a figyelmét a nevezett intézet elnökének és a járási főszolgabírójának és a község előljáróságának tudomására hozni, hogy itt újra az készül, ami a Hatvani és Gyomai telepfelesztése alkalmával történt, mikor Váry Antal mérnök ur a tulajdonos megrendelésére a házhelyeket úgy osztotta fel, hogy azt nem lett volna szabad megengedni építkezés céljára — s amiért most is folyik — már eső után köpenyeg módjára — a hivatalos eljárás, mert akkor a lapok hallgattak az esetről, és csak akkor szóllaltunk fel épen mi, amikor már késő volt. Jó lenne, ha az építkezési ügyeket a hatóság szigoruan venné, olykép, hogy a helyszíni szemlékre a szolgabírói hivatal és egy hatósági orvos jelennek meg. Ugyis díjtalan a helyszíni szemle, az ilyen helyszíni szemle alkalmával észre vennék a szabálytalan építkezéseket.

— **Öngyilkossági kísérlet.** A m. hó 29-én d. u. 6 óraker egy szerencsétlen, kétségbeesett fiu, névszerint Szilávik János, a belvárosban, Busa Imre gátör házában öngyilkossági kísérletet követett el. Két golyót röpített agyába. A meggondolatlan fiu állítólag reménytelen szarelme felett való elkeseredésében követte el rémes tettét. — Megrémült édes atyja másnap felvitte Pestre, ahol az orvosok konstátálták, hogy miután a golyó nincs a fejében — sebe nem veszélyes; és így e hó 4-én hazaérkezett. Reméljük, hogy a gondos ápolás és a környező szeretet mihamarabb meggyógyítja a könnyelmű fiut.

— **A hajóhid.** A közgyűlés felvette tárgysorozatába a hajóhídi vámszedés ügyét is, mert az alispán úr nagyon helyesen ezt erélyesen követelte a községtől, hogy szerezze meg a vámszedési jogot és akkor aztán bérbe adhatja s nem kell pénztárnokot, ellenőrt tartani s pár

ezer forint haszna lenne belőle, holott így ráfizet. Ráfizet és még sem jó a hid az oszloprendszer miatt. Nem oszlopokra kellene a feljárókat tenni — hanem oly módon beállítani lápokra, hogy a vízállás szerint legyen a parthez kapcsolata, minden kapaszkodó nélkül. Hogyan van ez? Ugy, hogy a feljáró, mely egyik oldalon kapaszkodó, másikon pedig leereszkedő nem a hidon van — hanem a part két oldalán — rézsut, a töltés mentén, amelyen lejtős ut vezet a vízhez, illetve a hidhoz. A hidat aztán oda igazítják, a víz állás szerint, ahol a víz színe felér az oldalt csinált utra. Így aztán soha nem kell a hidnak ezt a részét csinálni és nem kell az állatokat kizozni.

— **A csendőrség.** Mult évben kérelmet intéztek aziránt, hogy a város belterületén a csendőrség vegye át a szolgálatot, hogy ne terhelje ez is a várost; mert annak költségei a város fejlődésével egyre nagyobbak lesznek. Kérjük az előljáróságot, képviselőtestület tagjait — hogy mi lett e dologgal? Miért nem sürgetik ezt a belügyminisztériumnál, illetve a honvédelmi minisztériumnál?

— **Megjutalmazott tűzoltók.** Csatáry Ferenc és Farkas Gusztáv önkéntes tűzoltókat L. Tóth István községi bíró ur sajátjából egy-egy tíz koronás arannyal jutalmazott meg a legutóbbi tüzesetnél tanusított buzgó működésükért.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társzerkesztő: Holló Adolf.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy régi borbély és fodrász üzletemet (a Boér-féle házbán) Perjésy Gábor szaktársamtól augusztus hó 1-én átvettem. Főtörekvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeim meglegedését tiszta és pontos kiszolgálás által kiérdemeljem. Elvállalok mindennemű hajmunkát, u. m. parókák és hajfonatok készítését a legjutányosabb árban.

Szives pártfogást kér

GYÁNTI ISTVÁN,

borbély és fodrász.

Ugyanott egy tanonc felvétetik.

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy
Aninai rúdvasaink
és Resicai lemezeink
a hatóságilag bejegyzett

„Korona” minőségi
Farkas” védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasút társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

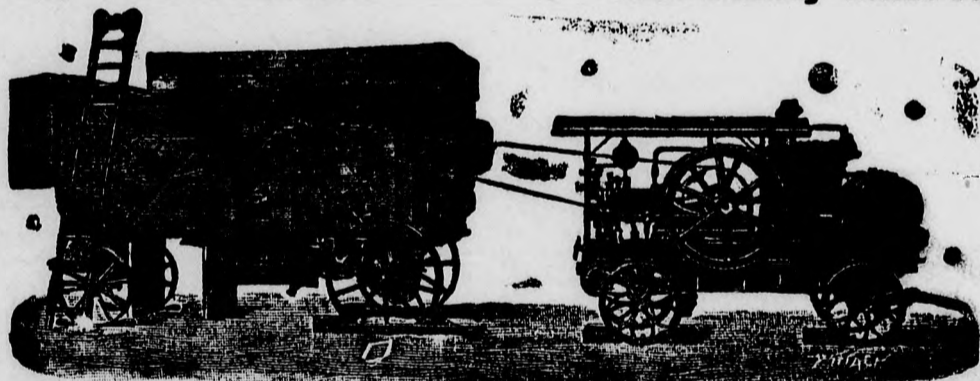
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitérő szerkezetű Benzin- és szívó-gőzmotorokat 2-50 lóerőig.

Benzinmotoroscséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmában vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegességek: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kiváratra minden szükségletre külön költségvetés

RADIUM AZ **Igmándi** keserűvizben.

Ártalmatlanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő csiráját számtalan kezdődő komoly betegségnek, elejét veszi ezzel a kóroanyag elhatalmasodásának a szervezetben. — Megrögzöttebb gyomor-, bél- s egyéb belső bajokban mint ivókura rendkívüli gyógyhatású. — Csak a fele mennyiség veendő, mint a nem radioaktív hashajtó vizekből szokásos, vagyis fél ivópohárral, sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben. — Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 f. —

Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
 Budapest, Váci-körút 63.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánljának:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szalmakazalozók, jergény-cséplőgépek, löhere-cséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszaló- és aratógépek,
 szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
 kapálók, szecsakavágók, répavágók, kukorica-
 morzsolók, daralók, őrlőmalmok, egyetemes
 acél ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden
 egyéb gazdasági gépek.

Csodás és biztos hatású arctisztító és széplőszerek,
 melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek a

KRIEGNER-FÉLE
Akácia-Crème 2 K
Poudre 1 K
Szappan 1 K

Pár nap eltávozt szepült, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas,
 hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA. GYÓGYSZERTÁRBAN” BUDAPEST,
 VIII., KALVIN-TÉR. (BAROSS-UTCA SAROK.)
 Postai szétküldés naponta.

HIRDETMÉNY.

Alulírott részvénytársaság ezennel a
 a p. t. közönség tudomására juttatja, hogy
Szentesen, Kosztuth Lajos utca 142. szám
 üzletet nyitott. Köztudomásúlag

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK
 kizárólag a mi üzleteinkben kapható.

Szentesi üzletünket úgy a családi,
 mint az ipari használatra szükséges gé-
 pekkel felszerelve tartjuk, valamint rak-
 tárt tartunk ott mindenféle géprészekben,
 tükben, himző selymekben és egyéb a
 varrógépekhez szükségesekhez kellékekben
 és tartozékokban.

Tévedések elkerülése végett figyel-
 mertetjük a t. közönséget, hogy a külön-
 féle: valódi Singer, javított Singer, vagy
 csak Singer megjelölés alatt forgalomba
 hozott gépek nem azonosak a mi »ERE-
 DETI SINGER VARRÓGÉPEINKKEL.«

SINGER Co. varrógép részvénytársaság.
 (üzletvezető RAZSOVITZ MANÓ.)

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámo-
 zás minden gyári, kereskedelmi, ipari,
 vállalatnak, üzletnek a lekle, rugója
 az éltető eleme.

Hogyan, hól és mikor hirdethető a
 esikeresebben, legjobban és legol-
 csóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál
 tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.
 ahol kiyáló szakértelemmel, odaadó
 lelkismeretességgel, pontossággal és re-
 olcsón eszközölnék hirdetéseket és rek-
 lámokat az összes budapesti, vidéki
 és külföldi lapokban és naptárokbán.

**Költségvetésesek
 és tevézetek ingyen!**

GŐZCSÉPLŐ, KESZÁRTEK
 KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
 CSODÁS ÜZLETES ISMERTETÉSEK

AGRARIA

NICHOLSON GÉPTÁR
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 GAZDASÁGI GÉPKÖZTÁRAK
 VEZÉRGYÖNSÉGE.

P. SIRB-OSZT. MAGYAR
 ÁLLAMTÁRSASÁG
 GAZDASÁGI GÉPKÖZTÁRAK
 VEZÉRGYÖNSÉGE.

AGRARIA
 MAJDNON AZ EGYZEDŐ IRIKÉZESÍTŐ VÁLLALAT,
 MELY NEMZETÜNK MAGYAR GYÁRTÁNYOKAT HOZ
 A FORTOS FORGALOMBA.

AGRARIA
 BUDAPEST.

TRIEGNEREKÜNK
 BUDAPESTI GYÁRTÁNYOK
 TRIEGNEREKÜNK FORTOS
 TRIEGNEREKÜNK FORTOS
 TRIEGNEREKÜNK FORTOS

H I R D E T É S E K
 lapunk kiadóhivatalában jutányos áron
FELVETETNEK.